

er det saa godt som altid, der sluttet; meget sjældent finder man Eksempel paa, at Stater erklærer, at de har sluttet en offensiv Alliance.

Var der nu nogen som helst Mulighed for, at man fra tysk Side havde optaget Tilbudet? Det er vel vanskeligt at besvare dette Spørgsmaal, men der er dog Ting, der tyder paa, at det ikke laa de tyske Militærpolitikere saa fjernt. Den Gang var de tyske Militærpolitikere overhovedet meget interesserede i at tilvejebringe Alliancer, Aftaler og Forstaaelser, i alt Fald med de omliggende Stater, som de tænkte sig inddragne under tysk Indflydelse, Holland og ogsaa Danmark. I Admiral Tirpitz' Erindringer foreligger der Vidnesbyrd om, at Admiralen paa det Tidspunkt forfægtede den Opfattelse, at man kunde have Grund til at søge Danmark knyttet til Tyskland mod Indrømmelser i Sønderjylland. Admiral Tirpitz's Betragtninger munder ud i følgende: Jeg vilde have været rede til som Gængæld for en sø- og handelspolitisk Aftale med dette germanske Fætterfolk at bringe Ofre af Land, der atter kunde gøre de danske Følelser overfor os venskabelige. Han fortæller, at han har forhandlet med Hertugen af Glücksburg derom, og følger til, at saadanne Indrømmelser fra tysk Side selvfølgelig maatte modsvares af Indrømmelser og Forpligtelser fra dansk Side. En saadan Opfattelse svarer til Stemningen i tyske militærpolitiske Kredse.

Men hvilke Muligheder der nu end har været, i den Henseende, er dog Kendsgerningen denne, at General Moltke ikke var i Stand til at handle i Overensstemmelse dermed. Det Svar, han gav, efter at han havde overvejet Instruksen, var dette: Danmark maa vælge mellem de to Parter, der er ingen Grund til at slutte en Militærkonvention, det kan være besværligt og farligt; vi kan ikke gøre Indrømmelser i Nordslesvig, før Danmark har hjulpet Tyskland, men det, der er Brug for, er hemmelige militære Aftaler mellem de to Generalstabe. Efter dette Svar af General Moltke den 3. Juli maatte man have ventet, at denne Forhandling var afsluttet fra dansk Side. Det er næsten ikke til at forstaa, at den kunde fortsættes ud over dette. Men der synes overhovedet ikke at have været nogen Tanke om at afbryde Forhandlingen paa dette Grundlag. Thi derefter gives Sagen til Betænkning af General Kühnel.

Paa hvilken Maade General Kühnel har faaet Sagen til Betænkning, og hvilken

Opfordring han samtidig har faaet til at udtale sig derom, ved jeg ikke. Jeg har i alt Fald ikke i Krigsministeriet kunnet finde nogen Skrivelse, hvorved det overdrages General Kühnel at udtale sig derom, og i den Udtalelse, han har fremsat, findes der ingen Oplysning derom. Det maa vel antages — jeg ved ikke, om det ærede Medlem kan give nogen Oplysning derom —, at enten han eller hans Departementschef mundtlig har forklaret General Kühnel, hvad Meningen var med det hele. I saa Fald maa disse Forklaringer have givet Generalen det Indtryk, at det, han skulde udtale sig om, var Spørgsmaalet om, hvilke Grunde der kunde anføres for og imod en Allianceforbindelse med Tyskland. Thi hvis ærede Medlemmer gennemlæser General Kühnels Udtalelser, vil De se, at det Spørgsmaal rejser han stadig, Gang efter Gang bruges Vendingen Alliance. Spørgsmaalet er om Alliance eller ikke: har vi truffet Allianceaftaler, sker det og det, . . . en Alliance med Tyskland, siger han, paa de Betingelser, der synes at fremgaa af General Moltkes Udtalelser, vil medføre saadanne og saadanne Ting . . . Det er dermed, han beskæftiger sig; og overfor dette siger General Kühnel, at han ikke finder en saadan Alliance rigtig, og han advarer imod at fortsætte de Forhandlinger, der har fundet Sted. Han ønsker tillige, at der skal finde tilsvarende Forhandlinger Sted med England, saaledes at man kan overveje Muligheden af en Samvirken med England. Og han gør det hele op deri, at det, han ønsker, er, at Danmark allerede nu, forud for den Krig, som han venter, skal skaffe sig Klarhed over, hvilken af de forskellige Udveje det vil vælge.

Med Hensyn til de Udveje, han beskæftiger sig med, hersker der ikke fuldstændig Klarhed for den tredies Vedkommende; men det er sikkert, at de to Muligheder er Alliance med Tyskland og Alliance med England. Den tredie Mulighed, han tillige synes at tænke paa, er en Bevarelse af vor Neutralitetspolitik, og af de noget usikre Vendinger, der bruges paa dette Punkt, faar man nærmest det Indtryk, at det er denne, han fortrinsvis tænker sig. Men for øvrigt munder hans Betragtninger ud i, at hvad enten man vælger den ene eller den anden eller tredie Udvej, skal man i alt Fald skaffe sig noget mere Militærvæsen.

Hvilke videre Overvejelser denne Erklæring af General Kühnel har givet Anledning til, ses ikke. Derimod kan man